

Framtagen av:

Sara Hogmark MÖL,
Inger von Rosen Andersson, tf Smittskyddsläkare

Gäller för:

Mödrhälsövård, Kvinnosjukvård Dalarna, Div Primärvård

RIKTLINJE

Godkänt
2023-04-05

Giltigt t.o.m
2026-04-05

Godkänt av:
Emelie Sternö, v-chef Kvinnoklin
Helene Kastemyr, div-chef Primärvård

Versionsnummer
1.0

Diarienummer

Förebyggande åtgärder mot rubella vid graviditet

Bakgrund

Infektion hos den gravida mamman leder under de första åtta graviditetsveckorna i mycket hög utsträckning (>80 %) till fosterskador. Hos fostret kan infektion leda till grava hjärnskador, blindhet och dövhet.

1974 infördes vaccination mot rubella för flickor vid 12 års ålder och nyförlösta mammor mottagliga för rubella. Sedan 1982 erbjuds två doser MPR-vaccin till alla barn. Eftersom det inte finns något specifikt rubellavaccin används kombinationsvaccin mot mässling, påssjuka och röda hund (MPR) vid rubellavaccination. I Dalarna är Priorix® upphandlat.

Vaccinet ska inte ges till gravid kvinna eftersom vaccinvirus i enstaka fall kan föras över till fostret och kvinnan bör inte påbörja graviditet förrän tidigast 1 månad efter vaccination. Om en kvinna oavsiktligt har vaccinerats under pågående graviditet finns inget skäl att avbryta graviditeten. Amning är tillåten.

Handläggning

Serologiundersökning av rubella utförs på samma prov, som tagits för screening mot HIV, syfilis och hepatit B vid inskrivning under graviditet på MHV. Om tidigare prov visat på immunitet eller att sammanlagt 3 doser Priorix är givna är det inte nödvändigt att ta nytt prov. Vid tveksamhet tas rubellaserologi. Om två doser är givna är kvinnan med stor sannolikhet immun mot rubella även om serologiprov är negativt eller visar låg aktivitet. Kvinnan bör då informeras om att hon med stor sannolikhet är immun. En tredje dos erbjuds dock för säkerhets skull efter förlossningen.

För hjälp med tolkning av serologi kontaktas i första hand MHV-läkare.

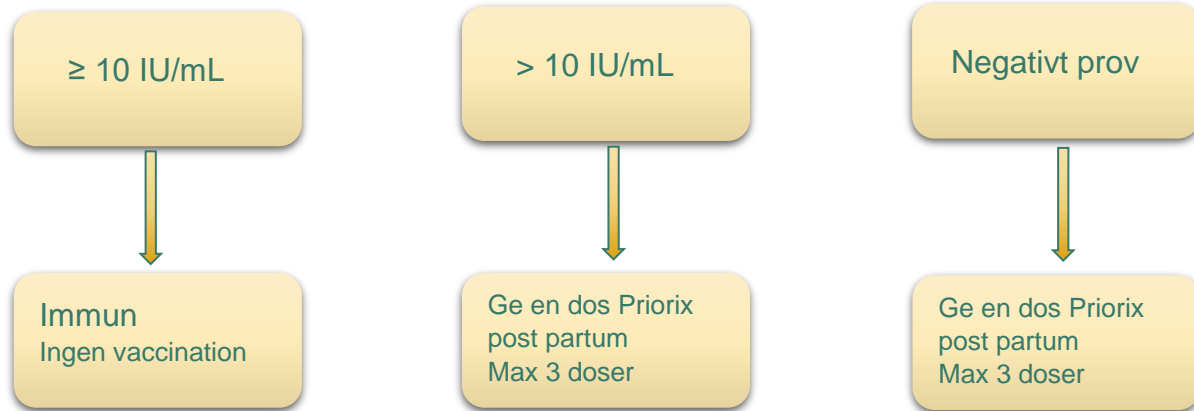
Tolkning av serologi:

Negativ aktivitet tolkas som mottaglig för rubella

Låg aktivitet (<10 IU/mL) tolkas som osäker immunitet

- Vid låg eller ingen antikroppsaktivitet trots uppgift om tidigare (en eller två) vaccination(er) rekommenderas vaccination postpartum.
- Mer än tre vaccinationer bedöms inte meningsfullt.

Handläggning utifrån rubellaserologisvar

Referenser

[Infpreg - Infektionsscreening av gravida kvinnor](#) [Infpreg - rubella](#)
[SOSFS 1982:13 \(socialstyrelsen.se\)](#)